

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

Z dostavljanjem na dom ali po pošti K 5.50 mesečno, četrtletno K 16.50.
Če si pride naročnik sam v upravništvo po list: Mesečno K 5.—. — Inzerati po dogovoru.

List izhaja vsak delavnik po 5. uri popoldne z datumom drugega dne.

Posamezna številka stane 30 vin.

Uredništvo in uprava:

Narodni dom (vhod iz Kopališke ulice)

Telefon št. 242.

Maribor pripade Jugoslaviji!

Ljubljana, 9. maja 1919. (Telefon. poročilo »Marib. delavcu«). Iz Beograda poročajo: Sem kaj je dospela oficiozna vest, da je svet deseterice sklenil, da pripada Maribor kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev. Podrobnosti še ni.

Germanija — strta.

Pred petimi leti se je čutila Germanija na vrhuncu svoje slave, na vrhuncu svoje moči. Ošabno in ponosno je dvigala svojo glavo. In že je videla čas, ko bo zagospodovala celemu svetu. Z enim udarcem je hotela uničiti svoje tekmece. Toda zgodilo se je nasprotno.

Nemčija in z njo zvezane države so bile sramotno premagane. Njihove čete se niso vračale ovenčane z lovorjevimi vencami, marveč so bežale, razkropljene na vse strani. Nobenega gospodarja, nobene discipline. In kakor nesrečniki, kojim se na širnem morju razbije ladija, so pričeli moriti drug drugega, da si ohranijo vsaj borno življenje.

Nemčija je bila — Avstro-Ogrske ni več. In prišel je dan sodbe, dan obračuna. V palači Trianon v Versaillesu je 7. maja izročil predsednik mirovne konference Clemenceau nemškemu pooblaščenemu mirovno pogodbo, katere vsebina se zrcali v enem samem stavku, ki ga je izpregovoril predsednik: »Prišla je ura resnega obračuna«.

Drago V.

Spomini.

Grmeli so topovi, vihrale zastave; vsa železniška postaja v zelenju kakor gozd v majniku. Praznično oblečena dekleta, valovita množica v pestrih kostumih, neobhodno potrebni cilindri, ki se svetijo v solncu kakor goščarice, dajo skupno sliko, lepšo kakor umotvor slavnega Menzel-ja. Radovedni obrazi, drhteča, mrzlična mimika, klci, in ves tam-tam povzročajo rudeča, vroča lica, ki žare samega veselja. A turobni plašči svečnikov nikakor ne kažejo, da se mesto veseli — nego da pričakuje zemske ostanke davno — davnih umrlih junakov. Dragi naši sosede, kojim je ime po arhangelju Mihaelu kar zijajo, ter si slavnostne priprave, ter neumljivo navdušenje kar ne morejo tolmačiti.

Eden za drugim se priplazijo, boječe opazuje častne čete, ki defilirajo pred poveljnikom. Bojazljivo se ozro in s smrtnim strahom na dolgo plapojoče zastave, ki jim vihrajo okoli črno-rudeče žoltega nosu. Kakor puran, kateremu je rdeča ruta vzrok srčne kapi, tako se zeleni »purgariji« tresejo, ter sikajo kot gadje, videč te nesrečne, oh stokrat nesrečne slovanske zastave. »A stena skalna, ostane stalna«. Miha Gruber in Hans Hofer gledata radovedno in občudovaje priprave za slovesen sprejem slavnih relikvij. »Ni mogoče, in ni mogoče, da bi se

Navedli smo že glavne točke te mirovne pogodbe, ki so tako težke, da, ki pomenjajo politično in pospodarsko smrt Nemčije. In ko je nemški narod zaslišal to svojo smrtno obsodbo, se je v svojih zadnjih vzdihljajih še enkrat vspel ter zagrozil. Toda to je blebetanje umirajočega. Nobenega pogajanja, nobenega besedičenja. Nemčija bo podpisala svojo smrtno obsodbo, ker jo mora podpisati, ker jo je zaslužila.

Stresli so se pa goze tudi Nemci v Nemški Avstriji, ki dobro vedo, da je tudi za nje že napisana v Versaillesu smrtna obsodba. Kakor jetičnik se tudi avstrijski Nemci tolažijo, da bodo našli milost pred sodnim tribunalom v Parizu. Toda motijo se. Tudi za nje ne bo pardona. Kaznovana morajo biti vsa ona zločinstva, ki so jih zagrešili Nemci tekom obstoja stare Avstro-Ogrske, maščevana vsa ona grozodejstva, s katerimi so mučili in uničevali slovanske narode.

Ura resnega obračuna je prišla.

S sklonjeno glavo stoji danes prej tako ponosna Germanija pred sodnim stolom Pravice — in še par dni, pa bo roka Pravice

naše mesto tako daleč spozbilo, ter onečastilo slavnega nemškega imena in značaja starodavnega tevtonskega gnezda! Nemški Bog, ki ljubiš Nemce, ako slovensko zna, odpri nebo ter pošlji ekspresno žveplo in točo, preklje in druge take egiptovske kazni na ta nesrečni slovenski ljud.

»Gospod stražnik« prične Miha »prosim kaj pa prav za prav pomeni ta Auftauf? Ali se Rhodus pod plamenom podira, da se »Volk« tak vkup nabira?« Kaj se vali, kaj »renna« Volk, po dolgih ul'cah gor in dol?« Stražnik, zvest si svoje svete naloge zpomizgne z rameni, ter počasi izusti: »Frankopan«. Molče trobenta Miha Hansu na ušesa. »Moj Bog kosti pridejo iz severa, gotovo imajo izvoznico, ti preklicani Slovenci.« Solze se mu prikažejo, drhteč čuti majati se nemški steber, ter na tihem šepče: »Fižola, masti, vžigalic, špeha ni, in tedaj, namesto, da bi naše verno nemško ljudstvo ščitili pred gladom in poginom, pa pošiljajo semkaj gotovo brez izvoznice, in brez političnih dokumentov kosti in še »Franko Bahn«.

V gozdu.

V nedeljo je bilo, ko prejmem povelje, da moram zapustiti siromašno vasico na Slumu ter prevzeti višje upraviteljsko mesto pri četah, ki so vrtale in rile v skalovje na vznožju in po

izvršila to smrtno obsodbo. In nikogar ne bo na vsem širnem svetu, ki tedaj ne bo s polnim prepričanjem v srcu zahvalil usodo, da sta zmagali Pravica in Resnica. Pa tudi solze ne bo, ki bi potekla iz očesa tega ali onega, ko bodo nesli v grob justificirano največjo zločinko v zgodovini človeštva.

Na pomoč slovenskim koroškim internirancem.

Ko so pri Velikovecu zbrane nemške tolpe vsled premoči potisnile branitelje slovenskega Korotana čez Dravo, završčala in pobunila je zmage pijana nemška druhal v Celovcu. Trpljenje in žalitve, kojim so od tedaj Slovenci izpostavljeni v Celovcu, ni popisati. Na stotine Slovencev, žensk, otrok in starčkov so Nemci zaprli in internirali. Kdor je bil na magistratu vpisan kot Slovenec, ta je izročen trpinčenju in ponižen. Nemška svojat jih je zasramovala, opljuvala, kamnjala in jih na vse mogoče načine trpinčila. Cele družine so izropane ter sedaj vzdihujejo in gladujejo po zaporih.

Kdor je bil kedaj interniran, temu so znane duševne in telesne muke, ki v zaporu po-

rebrih Male Učke. Zdelo se mi je, da se Mala Učka z menoj vred posmehuje vojaški bistroumnosti, ki je tako salamensko utrjevala to pusto skalovje po brezvodni Čičariji ter mučila ljudi, ki niso imeli niti trohice zanimanja za to puščavo.

Meni je bilo pač vseeno, ali životarim tu ali tam, koristil nisem itak nikjer. Pri najboljši volji mi to tudi ni bilo mogoče, kajti opravljal sem moral službo, do katere sem bil najmanj opravičen. Razen krampa in lopate nisem poznal imena in rabe nobenega drugega orodja in priprave, katere je bilo na tisoče in tisoče izročene moji upravi in oskrbi.

Tudi tisti konjički in volički mi morajo oprostiti, ki so poginili na kraškem solncu, baje po moji krivdi. Kar je bilo predpisano, to sem jim dal; vode pa ni bilo vpisane v postavah, zato je tudi nisem mogel nakazovati.

Pri opravljanju svoje službe sem bil nedvednež in nerodnež prve vrste, le človeka sem poznal. Toda ne! Tudi tu sem bil precej neroden. Mesto da bil obdržal skupno skladišče za častnike in moštvo, sem zaprl vrata častniški kuharici in sem poznal samo kuhinjo gladnega moštva. Tej sem dajal malo čez predpise in neprestano so romali službeni listki zdaj po moko, zdaj po masti, zdaj zopet po meso in pijačo, tako da so gospodje spoznali, da sem nepoboljšljiv nerodnež in tisto nedeljo

daljšujejo ure v cele dneve in tedne v celo večnost.

Tem nedolžnim mučnikom je treba takoj pomagati. Kot prvo sredstvo je uporabiti nemudoma samopomoč.

Mi nismo več osamljeni, da bi smeli Nemci z nami tako grozotno postopati. Spadamo v okvir Jugoslavije, ki šteje čez 13 milijonov prebivalcev; med tem, ko je Nemški Avstriji ostalo le okrog 6 milijonov Nemcev. V manjšini so Nemci ter je dolžnost merodajnih zastopnikov močnejše Jugoslavije, da ne pripuste, da bi ti oholi Nemci še naprej neopravičeno zapirali mirne ljudi, edino zato, ker so rojeni Slovenci.

V Jugoslaviji biva mnogo Nemcev, ki se dan na dan zagrešijo proti naši državi in ki so notorični sovražniki vsega, kar je slovenskega.

In ti elementi se prosto gibljejo med nami ter s predrznim vedenjem škruvajo proti Jugoslaviji, ki jim celo nudi, da neovirano vrše svoj prejšnji poklic, ali pa verižijo ter s špekulacijami dvigajo cene blagu in se tako od slovenskega denarja bogatijo, kakor so to bili v stari Avstriji navajeni.

Za vsacega Slovenca, ki so ga Nemci v Celovcu in po Koroškem zaprli ali internirali, treba je zapreti po 3 Nemce tako dolgo, da bodo Slovenci na Koroškem izpuščeni ter jim povrnjena vsa škoda, ki so jim jo Nemci prizadali. V Mariboru, Celju, Ljubljani in doli po Hrvatskem imamo dovolj Nemcev dvomljive vrednosti, ki naj s svojim životom in imetjem garantujejo za to, kar počenjajo njih nemški bratci nad ubogo slovensko paro, ki jim je izročena na milost in nemilost na Koroškem.

Kakor hitro deželna vlada v Celovcu obvesti deželno vlado v Ljubljani, da je izpustila vse po nedolžnem zaprte in internirane Slovence, ter jim povrnila vso povzročeno škodo, še le tedaj naj izpuste v ta namen internirane Nemce.

Naši bratje in sestre ječe v nemških zaporih, kjer so izpostavljeni ne le gladi, mrazu in mrčesu, temveč tudi zverinskemu počenjanju od strani podivjanih nemških tolp. Za marsikaterega bo prišla pomoč že prepozno, če se bo še tako hitro ukrenilo vse potrebne protiodredbe.

Diplomatična pogajanja so, kakor znano, nasproti Nemcem vedno prepočasna in težavna ter uprizarjajo našim mučnikom tanelove muke; zato je treba najprej ostrih persekucij proti tu bivajočim Nemcem, ker še le potem je pričakovati hitrih in uspešnih pogajanj.

Koroška deželna vlada je za vsa ta grozodejstva odgovorna. Ako se ona izgovarja, da je brez moči nasproti počenjanju podivjanih nemških tolp, potem naj izroči svojo oblast

antantnim zastopnikom, da isti naredo v deželi mir in red ter kaznujejo krivce. Prevalječan.

Političen pregled.

Pogajanja za premirje v Celovcu. LDU. Celovec, 9. maja. — (Dun. KU). Dopisni urad koroškega deželnega odbora javlja: Glasom poročila dunajskega poslanika vlade SHS je belgrajska vlada privolila, da se začne pogajanja za premirje, ter naložila poveljništvu Dravske divizije, da pošlje delegate v Celovec. Državni tajnik za vojaške stvari, ki je v današnji zaupni seji deželnega zbora podrobno poročal, bo prisostvoval pogajanjem. Deželna vlada in politične stranke, ki so zastopane v provizorni deželni skupščini, pošljejo svoje zastopnike k tem konferencam.

Kronski svet. Belgrad, 9. maja. Jutri se vrši kronski svet pod predsedstvom regenta prestolonaslednika Aleksandra.

Boji med Čehi in Madžari. LDU. Praga, 9. maja. (ČTU). Madžarski oddelek, približno 300 moč, je napadel s strojnica čehoslovaški oddelek pri Halvaszu. S pomočjo oklopnega vlaka so Čehoslovaki brez izgub odbili madžarski napad. Madžarsko topništvo obstreljuje čehoslovaško ozemlje severno od Balassa-Gyarmata, torej tudi ozemlje za prvotno demarkacijsko črto. Ob reki Ipoli se Madžari utrjujejo. Čehoslovaške čete so dosepele v Seckany. K poveljniku čehoslovaških čet prihajajo mnoge deputacije iz madžarskih mest in vasi in prosijo, da bi v brambo proti nasilstvom boljševizma madžarskih čet čehoslovaške čete zasedle te kraje. Tem prošnjam Čehoslovaki seveda ne morejo ugoditi, ker so ti kraji na popolnoma madžarskem ozemlju.

Čehoslovaška narodna skupščina. LDU. Praga, 9. maja. (ČTU). Čehoslovaška narodna skupščina je imela danes sejo, ki je bila posvečena spominu ponesrečenega vojnega ministra generala Stefanika. Predsednik Tomašek je otvoril ob 14. uri 20 minut sejo, ki so ji prisostvovali vsi ministri. Imel je govor, ki ga je ves zbor poslušal globoko razžaloščen.

Nasilstva Italijanov v Dalmaciji. LDU. Split, 8. maja 1919. Iz Šibenika poročajo, da so 3. maja ob 15. uri karabinjerji aretirali medicince Grubišića iz Drniša, ki je posetil tu svoje sorodnike. Aretacija je sledila na ovadbo nekega Vranjića iz Drniša, ki ga je zlasti obtožil, da je bil Grubišić udeležen pri znanem spopadu v Tepljuhu ob prihodu italijanske vojske. V zaporu ga brezsrčno preganjajo in ravna jo z njim kakor z zlo-

čincem. Iz italijanskih časnikov doznavamo, da so ustavljeni vsi transporti iz Italije. Po 26. aprilu sploh ni bilo vojaških transportov. Predvečer je bila aretirana odlična 80letna starka Marija Celar. Karabinjerjem jo je ovadil italijanski Giovanizio, češ da je pre-jela jugoslovanske liste. Karabinjerji so jo vlekli v zapor brez preiskave in brez ozira na njeno starost. Na 2. maj so bili pozvani vodje ljudskih šol v mestu Šibenik k okraj-nemu glavarju. Ta jim je ukazal, da morajo nastavititi za učitelje italijanščine edinole učitelje iz Italije.

Mirovni kongres. LDU. Rim, 9. maja. (DKU). „Agenzia Stefani“ poroča: „Giornale d'Italia“ piše: „Nemci se bodo nekoliko upirali, potem pa se bodo le udali in sprejeli pogoje.“ — „Corriere d'Italia“ piše slično. — „Epoca“ pravi: „Pogodba še ni podpisana, premagan-cem pa je v istini nemogoče, braniti se pod-pisati.“ — „Tribuna“ pripominja, da je Brock-dorff izrekel svoj confiteor, mogoče pa je, ko je priznal maksimum krivice, da je hotel za-htevatiti tudi maksimum pravice ali vsaj delno imuniteto. Mogoče je torej, da pride do diplo-matičnega dvoboja, posebno v financijelnih, kolonijalnih in teritorijalnih vprašanjih.

LDU. Pariz, 9. maja. (DKU). „Agence Havas“ javlja: Na hodnikih zbornice so se po-slanci razgovarjali o mirovni določbah. Raz-pravljanja so privedla do vtisa, da so določbe ugodne, dasi so pričakovali v nekaterih točkah, da se bodo bolj ozirali na legitimne pravice Francije; tako so na primer zedinjeni socialisti in nekatere druge skupine hladno sprejeli ves financijelni del; večina poslancev pa odobrava Clemenceaujevo in vladino stališče.

Nemške kolonije razdeljene. LDU. Pariz, 9. maja. (DunkU). Agence Havas: Načelniki štirih držav, katerim so se pridružili tudi minister za zunanje zadeve Velike Britanije Balfour, italijanski minister za zunanje zadeve Sonnino in francoski kolonijalni minister Simon, so sklenili v seji z dne 6. t. m. o bodočnosti nemških kolonij nastopno: V Južni Vzhodni Afriki bo izvrševala mandat Velika Britanija, v Južni Zahodni Afriki pa južno afrikanška kolonija. Na otoku Samoa bo mandatarka Nova Zelan-dija, na drugih nemških posestvih v Pacifiškem oceanu južno Ekvatorja pa Avstralija. Na otoku Nauru bo izvrševala mandat Britanija, na otokih Pacifiškega oceana severno Ekvatorja Japonska. Glede Togo in Kameruna bodeta Velika Britanija in Francija sami sklepali o bodočem režimu teh kolonij in sklep predložili zvezi narodov. Glede Kameruna je znano, da je dogovor, ki naj bo podstavka prihodnje ureditve te kolonije, že dovršen. V tem dogovoru je odkazan bivši nemški Kamerun Franciji s pridržkom odstopitve ozemlja, ki meji na britansko kolonijo Liberio. Italija dobi po sklepu sveta četverice kompen-

prejem tudi jaz službeni list, glasom katerega se moram preseliti v drugo letovišče.

Meni je bilo prav in sklenil sem, da jo mahnem peš v svoje novo bivališče. Ako bi imel ženo in otroke, bi se poslovil od njih; mogoče pa tudi, da bi jih vzel s seboj. No, pa hvala Bogu, nisem imel nikogar, kateri bi se kisal za menoj.

Vsak možakar si je pridobil kako dekliško srce, a jaz nisem imel te sreče.

Čeprav sem še tako lepo pogledoval za ličnimi postavami rdečih Čiek ter jih nagovarjal v njih jeziku, dobil nisem niti odgovora, kaj šele prijaznega pogleda!

Pa ker imam isto smojo povsod, zadovoljen sem bil tudi s tem in pustil babnice v miru.

Zmetal sem svoje stvari skupaj ter jih izročil vozniku, sam pa prijel palico ter jo ubral po slumskih grebenih.

Bilo je v zgodnji jutranji uri in burja je razsajala, da je bila groza. Zavijal sem se v plašč in previdno stopal po strmih pečinah. Kadar se mi ni ljubilo dalje brusiti pete po ostrm kamenju, razpel sem plašč in burja me je ponesla par kilometrov čez prepade in goličave. Prav dobre volje sem bil, ko sem tako plaval po zraku in pljuval na kraško skalovje, toda sreča mi tudi zdaj ni bila mila.

Neka straža v skalovju me je menda opazila, ko sem drvel po zraku, in v dobri veri, da sem kak sovražen zrakoplov, jela je na vso moč streljati proti meni.

Stisnil sem plašč k sebi ter se naglo spustil na tla, kajti drobci razstrelkov so švigali okrog in okrog mene. Jezil sem se nad temi krvoločne-ži, a to mi ni pomagalo. Peš sem moral nadaljevati svojo pot, katero sem že popolnoma zgrešil. Tjavendan sem stopal dalje ter pre-mišljeval, kako prijetno bi bilo zdaj v Ljubljani pred pošto!

Burja je pojenjala in prikazalo se je solnce, ki je sprva prav prijetno ogrevalo moje ude, a naposled je začelo pripekati s tako močjo, da mi je jemalo vid in jezik popolnoma osušilo.

Kot grešna duša proti peklenskim vratom tako sem lezel po strmim robu proti nizkemu borovemu gozdiču. Z vso silo sem premetaval utrujene noge, a gozd je bil še vedno v isti daljavi.

Podstavil sem palico in razpel plašč, da bi imel tako vsaj malo sence, pa kaj mislite, da sem imel srečo? — Naenkrat je bil plašč v plamenu in komaj sem rešil palico pred neznosno vročino.

Obšla me je groza in polotil se me je strah, da se užgem tudi sam, kajti osmojen sem že itak bil in solnce je pripekalo čimdalje bolj.

Napnem toraj vse moči in posrečilo se mi je, da sem prišel do zaželjenega gozda. Kot plaha zver sem se vrgel pod drevje in iskal zelišča, s katerim bi si utolažil neznanško žejo.

Niti na misel mi ni prišlo, da bi si ubijal glavo s tem, kje sem in kdaj ter kod pridem do svojega poveljstva? Kadar pridem, pa pridem, ako sploh pridem!

Zleknil sem se po tleh ter prav prijetno zadremal v hladni borovi semi. Bržkone bi dre-mal do večera, da me ni vzbudilo zamolklo hreščanje bedastega pastirja, ki je spuščal svoje divje glasove kot bi ga kdo najel.

„Lepšega žita ni kot so konoplje...“, te besede njegove blažene pesmi so mi udarjale ne-prestano na uho in vzele so mi vsako veselje do nadaljnjega spanja.

Rad bi poznal tega divjega peyca, zato sem se vsklonil pokonci ter po šegi tamojšnih ljudi zaklical: „Jureeee...!“

„Hohooo!“ se mi je odzval pevec, prenehal s svojo pesmijo in kmalu je stal pred menoj ter začudeno strmel vame. Bil je srednje, močne postave, bos in gologlav.

„Nekdo me je klical. — Ali morda Vi?“

„Da, jaz sem zaklical Jure! Mar ste Vi Jure?“

„Jaz sem pastir Jure. — Ali me mar po-znate izza vojaške dobe?“

(Koniec prih.)

zacijsko pravico v kolonijah, ki so našteje v dogovoru z dne 25. aprila 1915.

Anglija in Francija priznali Jugoslavijo. LDU. Dunaj, 8. maja. (ČTU.) „Wiener Mittagspost“ poroča 8. maja iz Londona: Anglija in Francoska sta priznali jugoslovansko kraljestvo.

Cenjene naročnike

prosimo, da takoj pošljejo naročnino za mesec maj, ker bi bili sicer primorani pošiljanje lista ustaviti.

Dnevne novice.

Jugoslovanski socialni demokrati v objemu z nemškimi nacionalci. Že prvega maja smo opazili, da so najhujši nemški nacionalci v Mariboru hodili s rdečimi nagelji naokoli. Že to je bilo sumljivo. V včerajšnjem glasilu nemških nacionalcev in izdajalcev, v „Marburger Zeitung“ pa čitamo oficijelno vabilo na socialnodemokratski shod na Pobrežju. S tem je torej jasno dokumentirana prisrčna zveza takozvane jugosl. soc. demokratske stranke z mariborskimi nemškimi nacionalci in hujšaki. Žalostno je to dejstvo. Jugoslovanska socialnodemokratska stranka se v Mariboru sramuje svojega jugoslovanstva. In mi smo le radovedni, ali se socialnodemokratska stranka imenuje po državi, v kateri smo, ali pa po narodih, med katerimi naj širi svoje ideje. Če v Mariboru zataji svoje pravo ime, tedaj s tem priznava, da ne smatra Maribora za slovenskega. In to bo skoro tudi resnica, kar dokazuje dejstvo, da dela „Marburger Zeitung“ rekiamo za njene shode Živimo v resnih časih. Na Koroškem je ravno kar zavladala nemška strahovlada. Vsakdo ve, da gre za obstoj in lepšo bodočnost naše domovine Slovenije. In človeka mora srce boleli, ko vidi, da se bratijo ljudje, ki bi morali v nežna srca mladine vcepljati ljubezen do domovine, do svobode, tako dolgo od Nemcev zatirane domovine, z najhujšimi našimi sovražniki, ki komaj čakajo prilike, da bi z ognjem in mečem uničili ves slovenski živelj v Mariboru in na Slovenskem Štajerskem sploh. Imamo narodne mlačneže. Vendar pa pridejo tudi pri teh trenutkih, ko se jim vzbudi vsaj za hipe ona ljubezen, ki jo je mati vcepljala v njihova srca. In gospodje, ki govorite v teh težkih dneh, v teh dneh žalosti za nas Slovence, na mednarodnih, z nemškonacionalnim duhom prepojenih shodih, ali ne čutite sramote, ali vam ne oblija rdečica obličja. Vemo, da te besede ne bodo našle odmeva pri zakrknjenih voditeljih. Obračamo se pa na vas, slovenski delavci, ki ste zapeljani stopili v vrste socialnodemokratske stranke, ozrite se na Koroško in videli boste, kakšen je nemški barbarizem, v katerega objem vas zdaj vlečejo.

Nemška zarota na Spodnjem Štajerskem. Kakor smo že poročali, so v Celju aretirali več Nemcev in nemškutarjev, ker so zasledili, da so ti ljudje organizirali sistematično zaroto ter hoteli izrabiti prodiranje na Koroškem, da izvedejo svoje namene. Najprvo so vprizorili nemire in stavke v premogokopu v Velenju in v Šoštanju. Našli so pri aretirancih mnogo orožja in streljiva. Že včeraj smo povdarjali, da bi tudi v Mariboru bilo zelo priporočljivo, da se nekoliko pregleda in preišče nemške kolovodje v Mariboru.

Nekateri bivši nemški uradniki, ki so morali pred časom zapustiti Jugoslavijo, so se te dni vrnili v Maribor ter se bahali naokoli, da imajo že dekrete v žepih, da zasedejo mesta, ki so jih zasedli slovenski uradniki. Toda ta up jim je šel po vodi.

Trpka je usoda Nemcev. Z enim samim mahom je francoski ministrski predsednik Clemenceau strl nemško nadutost in niti ugovarjati niso smeli. »Tukaj ne more biti niti čas niti kraj za mnogo besediceje.« S temi besedami je označil Clemenceau natančno stališče, ki ga je zavzela antanta napram premaganim Nemcem. Pravzaprav niti govoriti ne bodo smeli. In pri

teh razmerah, pri tem sramotnem porazu še vedno nekateri mariborski Nemci visoko dvigajo glave in se kar nočejo vmisliti v položaj, v katerega je zašla mati Germanija. Za Nemce ni nobenega pardona. In z isto mero, s kakršno merijo Nemcem v rajhu na mirovni konferenci, prav z isto mero bodo merili tudi avstrijskim Nemcem. In morda ne bo teden dni, ko bo tudi Nemška Avstrija stala s povešeno glavo pred sodnim stolom. Vsled tega, prijatelji Nemci na Spodnjem Štajerskem, ne zanašajte se na dr. Kamnikerja, vaša usoda je že zapečatená in vaša smrtna obsodba tudi že napisana.

Panorama na Grajskem trgu ima čednega lastnika, Leona Stürtzerja. Dobili smo njegovo zgodovino, ki jo v kratkih potezih podajamo: Leon Stürtzer iz Marbega je bil prej oskrbnik pri gospodičnah Konrad v Vrhovdolu. Ko sta gospodični umrli, ga je naslednik-dedič, višji upravitelj Janez Konrad napodil, ker se je pri oporoki gospodične Adele Konrad precej čudno obnašal. Oporoko je pozneje sodišče razveljavilo. In še zdaj ima Stürtzer s Konradom proces zaradi plače, ki je baje ni dobil od prejšnjih lastnic. Leto 1914 je bilo za Stürtzerja leto dela. Denunciral je naše ljudi, ki jih je le mogel. Med drugimi je denunciral župnika, nadučitelja Vodenika, učitelja Godeca, 75letnega starčka, višjega magistratnega svetnika iz Gradca, Ferdinanda Hoferja. Z eno besedo, delal je kakor trinog. In v panoramo tega gospoda hodijo še vedno Slovenci! Ali ni moči, da bi se temu možu dala primerna zahvala za njegovo uspešno delovanje l. 1914.

Socialni demokrati zopet intervenirajo. »Nova doba« poroča: Za internirane in deportirane celjske Nemce je pri politični oblasti — kakor se govori — interveniral vojska tukajšnje soc. demokracije. Seveda, čemu bi se sicer imeli celjski nemški hujšaki izkazovati hvaležne naši soc. demokraciji, kakor je pisala »Deutsche Wacht«. — Mi prav radi verjamemo, da je to res, vsaj so tudi v Mariboru intervenirali za najhujše sovražnike naše države.

Jako umesten sklep srbskih železničarjev. Zveza srbskih železničarjev je imela 6. t. m. v Beogradu svojo skupščino, na kateri so sklenili, naj se poveri vlada, da naj reši železničarsko vprašanje na popolnoma narodni podlagi, t. j., da naj se čimprej odstranijo tuji elementi, ki so zaposleni na naših železnica. Nam Slovincem bi bilo s tem zelo ustrezno, posebno mariborski slovenski železničarji bi se oddahnili.

Osepnice so se tekom tega tedna na novo pojavile: V Zgornjem Dupleku dva, v Terčovi trije, v Luščki vasi dva, v Novi gori občina Zgornja Bistrica dva in v Mariboru Franc Jožefova cesta št. 5 en slučaj.

Ustanovni občni zbor „Narodne Obrabe“ se vrši dne 11. maja t. l. ob 9. uri 30 dop. v mali dvorani »Narodnega doma«. Zavedni Slovenci in Slovenke, udeležite se! Pripravljani odbor.

Nemški tihotapci. Prijeli so Adolfa Neberja, ki je bil 27. aprila odslovljen kot vratar na južnem kolodvoru, in ki živi zdaj v Gradcu, ker je vtihtapljal pisma, izvažal pa živila brez potrebnega dovoljenja. Dali so mu 14 dni zapore. — Na 200 kron globe so obsodili Marijo Roschanz, stanujočo na Rotovškem trgu, ker je uvaževala pisma in časnike iz Nemške Avstrije.

Tatvina. Prijeli so 19letnega brezposelnega Konrada Löschniga, ker je ukradel Elizi Kupelnik več perila in obleke v vrednosti 400 kron.

Našim slovenskim damam priporočamo edino slovensko modistinjo Ivko Kosi v Sodnijski ulici št. 25 (pritličje). Zdej se bliža spomladanska sezija, in dolžnost naših dam je, da podpiramo domače ljudi.

Državna posredovalnica za delo, po-družnica za Maribor in okolico preselila se je dne 7. t. m. iz Grajskega trga 2 v Stolno ulico 4. Uradne ure za stranke: od 9.—12. in od 14.—16. Ob sobotah popoldne ni uradnih ur za stranke.

Uboga hroma vdova se prav srčno zahvaljuje za milodare in prosi še nadaljne podpore.

Zadnje vesti.

(Posebna telefonska in brzojavna poročila „Mariborskemu delavcu“).

Koroška fronta.

LDU. Ljubljana, 9. maja. Uradno poročajo: Našo četo, ki je korakala proti Vratom, nemški Thörl od Spod. Dravograda, so Nemci obstreljevali. Prišlo je do kratkega boja. Nemci so Vrata zapustili in naši ta kraj zasedli. Na ostali fronti je položaj neizpremenjen.

Nobenih oprostitev od orožnih vaj.

LDU. Ljubljana, 10. maja. Komanda dravske divizijske oblasti javlja, da ne more nikogar oprostiti od šesttedenske orožne vaje. Vse take prošnje so brezuspešne in jih ni treba vlagati. Izvzeti so seveda tisti, ki so označeni v tozadnem pozivu.

Naše Narodno predstavništvo.

LDU. Beograd, 10. maja. Včerajšnja seja Narodnega predstavništva se je otvorila ob 16. uri. Zapisnik so sprejeli brez izpremembe. Med vlogami je bil predlog posl. Kopača in Kristana, naj se da vsem javnim nameščenecem enkratni nabavni prispevek in naj se jim štejejo vojna leta od leta 1914 naprej dvojno. Posl. Kristan je interpeliral ministra za pošto in brzojav, čemu še ni otvorena poštna zveza z Mažarsko in Nemško Avstrijo. Posl. Kerubin Šegvić je interpeliral predsednika glede vesti rimske „Idea nazionale“ z dne 22. aprila, da je predsednik Narodnega predstavništva izjavil glede italijanskih zahtev v Dalmaciji, da naš narod nima po njegovem mnenju mnogo razlogov, da zahteva Dalmacijo. Predsednik je nato izjavil, da tega nikdar ni rekel in da bo to vest dementirala „Agenzia Stefani“ in Reuterjev urad. Predno se preide na dnevni red, naznani predsednik, da je poslal predsedniku mirovne konference Clemenceauu in predsedniku Wilsonu brzojavko ob priliki odhoda italijanske delegacije z mirovne konference. Med tem časom je bila dolžnost našega parlamenta, da se zahvali predsedniku Wilsonu, ki se je iskreno zavzel za naše teritorialne zahteve in preprečil, da bi Italijani izrabili priliko, ko se sklepa mir z Nemčijo. Ker parlament ni bil zbran, je poslal on sam brzojavki in ju predlaga zdej parlamentu v odobritev. Nato je čital obe brzojavki, ki sta bili sprejeti z vihar-nim odobravanjem. Za tem so govorili poslanci, zastopniki raznih klubov in sicer v imenu Narodnega kluba posl. Spinčić, v imenu Jugoslovanskega kluba pol. Fon in Demokratskega kluba posl. Biankini.

Ti govorniki so protestirali proti italijanskemu postopanju z našim prebivalstvom v zasednem ozemlju. Nato je naznanil minister dr. Marko Trifković v imenu vlade, da sprejema tudi vlada odredbe predsednika Nar. predstavništva na znanje. Po ministrov izjavi je predsednik zaključil sejo ob 17. uri in določil prihodnjo sejo za danes ob 16. uri z dnevnim redom: Razdelitev v sekcije in določitev dnevnega reda za prihodnjo sejo.

LDU. Beograd, 10. maja 1919. Včeraj ob 10. uri je imel verifikacijski odsek sejo o poverjevalnicah makedonskih poslancev.

LDU. Beograd, 10. maja 1919. Kakor zatrjujejo, bo zborovanje Narodnega predstavništva odgodeno do 16. t. m. Do tega časa morajo odbori Narodnega predstavništva pripraviti svoja dela za nadaljno zasedanje. Agrarni odbor bo moral predložiti do tedaj svoje poročilo o zakonskem načrtu za agrarno reformo, finančni odsek pa poročilo o vladnem zakonskem projektu glede davkov na vojne dobičke.

LDU. Beograd, 10. maja 1919. Poslanci Korač in tov. so interpelirali notranjega ministra zaradi prepovedi proslave 1. maja. Poslanci zahtevajo, da se utemelji ta prepoved in vprašujejo, ali hoče vlada v bodoče dovoliti delavskim razredom svobodo sestajanja.

Podpisujte drž. posojilo!

Osebni voz

zelo lahek, v jako dobrem stanu po ceni na prodaj.
Maribor, Grenzgasse 22.

Čevljarški pomočniki

se sprejmejo za vojaško delo pri V. Glušič, Grajska
ulica št. 20. 3-3

Pisalni stroj

se kupi. Cenjene ponudbe pod „Stroj“ na anonžno eks-
pedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3/I.

Vreče, sodov in steklenice

kupita vsako množino Jerausch & Gerhold, Maribor.
Stolni trg 2. 10-7

**Restavracija na južnem
kolodvoru v Mariboru**

se priporoča potu-
jočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.
Pristna vina in sveže pivo.

Za

**≡ sobno-slikarska ≡
in pleskarska dela**

se priporoča

Anton Vaupotič

slikar

Maribor, Mozartova cesta št. 58

Prva slovenska kavarna!

Kavarna „Central“

v Mariboru, Gosposka ul. 21

(lastnik: Gjurjo pl. Valljak)

se priporoča jugoslovanskemu ob-
činstvu.

Knigarna in veletrgovina papirja

Vilko Weixl

Maribor, Glavni trg 22

priporoča sledeče knjige:

J. Jurčič, Zbrani spisi, broš. 12.—, vez. 17.—
F. Golar, Rožni grm, „5.—, „7.—
Dr. B. Derč, Dojenček, „3:20
F. Juvanič, Učna knjiga francoskega jezika, I.
in II. del, broš., po K 4:40
E. Novak, Slov. stenografija, broš. K 5:50, po
pošti od 50 v—1 K več.

Šolske knjige za ljudske šole, vse vrste ki se
nahajajo v ljubljanski založbi.

Razglednice od proslavljenja Zrinskega in Fran-
kopana v Mariboru, ter od proslavljenja 1. majnika
Cirilica, pisana in tiskana, po 30 vin., s pošto
5 vin. več.

Musikalije in pesmi. 3-2

Obiskujte

kavarno „Balkan“na Tegetthoffovi cesti št. 36
(blizu glavnega kolodvora).

Lastnik: Franjo Hendler.

M. Letonja, Maribor

Tegetthoffova cesta 23

Zaloga galanterije, igrače, razne steklenice,
razglednice velikonočne, mariborske in druge,
narodne znake. Na debelo in drobno.

RESTAVRACIJA

„NARODNI DOM“

MARIBOR

Imetnik: GUSTAV STELCER.

Znana izborna domača kuhinja in prvovrstna
vina.

Specialiteta: **Vino s Svečinske graščine.****I. maribor. strojna pletarna**

Ivan Barta

Župnijska ulica št. 6

se priporoča

v izdelovanje vseh pletenin. — Svilene, flor, cvrtnate
in volnene nogavice se po ceni izdelujejo in se tudi
podpletejo.

Pohištvo

se zaradi pomanjkanja prostora proda: Nova salon-
ska mahagoni soba, za predsobo stena, 3 omare,
miza za rože, za kuhinjo omarica, umivaina miza,
zaboj za premog in stolčki. Mlinska ulica šte. 10,
I. nadstropje.

Dragotin Riedl, brivec

Maribor, Tegetthoffova cesta 21

se najboljšje priporoča vsem cenjenim gospodom.

Pristno rdeče vino

se prodaja v steklenicah vsak dan od 2—6 ure

Kletarstvo Alwies, Maribor

Meljski hrib št. 63.

7-5

Restavracija in hotel

pri „Zamorcu“

(hotel „Mohr“), Maribor

Izborna pristna vina. — Lepe tujske sobe.
— Najboljša jedila. — Klubova soba. —
Prostori vrt.

Za obilen obisk se priporočata

Franc in Pavla Jančer.

Čaj**Pecilni prašek****Vanilin sladkor****Pravi škrob**in drugo blago priporoča domače
podjetje 10-10**Adria = Jzdelki**

(Filip Šibenik)

Ljubljana, Gosposka ul. 16

Raznašalci časopisov

invalidi, dobe lep zaslužek. Zgla-
saj se v upravnistvu „Mariborskega
delavca“.

Vojaške čepice

bojne čepice (sajkače), epo-
lete zlate in srebrne, baržun
v prepisanih barvah, kokarde
za častnike v državni barvi SHS
in kokarde za moštvo SHS,
srbske rosete (zvezde), različne borte po
modna trgovina

Zaloga perila za dame, steznikov in
moderčkov.

Zaloga svile za obleke in bluze.
Uzorci na razpolago.

M. BIDOUC, Maribor, Tegetthoffova cesta št. 28